

*„Pracujcie z młodzieżą najlepiej
jak potraficie, a w godzinach poza
pracą odpoczywajcie, abyście
mieli siły i zapał do pracy z tymi,
których charaktery kształtujecie.
Nie macie łatwego zadania.
A jeśli ktoś twierdzi, że tak –
jest w błędzie”*

Barbara Ostafińska - Molik

**SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
NA LATA 2015/2016 – 2019/2020
W ZESPOLE SZKÓŁ
W GŁOGÓWKU**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	s. 3
1. Podstawa prawna Programu Profilaktyki na lata 2015/2016 – 2019/2020.....	s. 6
2. Cele i zadania programu	s. 8
3. Potrzeby rozwojowe młodzieży.....	s. 9
4. Diagnoza obszarów problemowych.....	s. 10
5. Plan realizacji działań profilaktycznych.....	s. 21
6. Kierunki działań profilaktycznych.....	s. 22
6.1. Agresja.....	s. 22
6.2. Używki.....	s. 23
6.3. Grupa i rodzina.....	s. 23
6.4. Przeciwdziałanie dyskryminacji.....	s. 24
6.5. Zagospodarowanie czasu wolnego.....	s. 24
6.6. Promocja zdrowia.....	s. 25
6.7. Rozwój mediów	s. 25
6.8. Poradnictwo zawodowe.....	s. 25
6.9. Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.....	s. 26
6.10. Mobbing, bullying i stalking	s. 26
6.11. Ewaluacja szkolnego programu profilaktycznego.....	s. 27
7. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu profilaktyki.....	s. 28
8. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych.....	s. 30
9. Ewaluacja programu.....	s. 31
10. Literatura.....	s. 32

WPROWADZENIE

Profilaktyka jest jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Profilaktyka różni się od innych sposobów przeciwdziałania tym, że podejmowana jest zanim takie groźne zjawiska się ujawnią lub rozprzestrzeniają, a ich dolegliwość wymusi dopiero zastosowanie bezpośrednich środków zaradczych.¹ Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o prawach dziecka. Konstytucja RP gwarantuje każdemu obywatelowi prawo do nauki, bezpłatnego kształcenia w szkole publicznej, prawo wyboru szkoły oraz powszechny i równy dostęp obywateli do wykształcenia. Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z systemem oświaty w Polsce jest ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).²

Program Profilaktyczny Zespołu Szkół w Głogówku służy nauce umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia, wzmocnieniu poczucia własnej wartości i asertywności. Dokument określa kierunki działań obejmujące swym obszarem młodzież, rodziców, opiekunów prawnych, osoby niepełnosprawne, nauczycieli, dyrekcję szkoły, pracowników administracji

i obsługi. Zadania realizowane w ramach tego programu mają na celu wzmocnienie poczucia tożsamości i przekonania uczniów o tym, że zażywanie narkotyków, picie i nadużywanie alkoholu, palenie papierosów jest szkodliwe dla organizmu. Program profilaktyczny ukazuje wiele kierunków działań na szerokim polu. Omawiany jest również problem wagarowania. Celem Programu Profilaktycznego w Zespole Szkół w Głogówku jest także wzmocnienie czynników chroniących, które powinny być wykorzystywane w pracy z młodzieżą.

Literatura podaje, iż wyróżnia się 3 rodzaje profilaktyki („Profilaktyka w środowisku lokalnym”, red. G. Świątkiewicz):

- **PROFILAKTYKA PIERWSZORZĘDOWA** – adresowana do grupy niskiego ryzyka. Ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. W profilaktyce pierwszorzędowej utarła się

¹ Red. G. Świątkiewicz, *Profilaktyka w środowisku lokalnym*, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania narkomanii, s.19

² Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2013-2016.

tradycja, że realizatorami programów są przede wszystkim nauczyciele wspierani przez psychologów, a terenem jest głównie szkoła.

- **PROFILAKTYKA DRUGORZĘDOWA** – adresowana jest do grupy podwyższonego ryzyka. Celem jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych (np. poradnictwo rodzinne, socjoterapia). W profilaktyce drugorzędowej realizatorami działań są przede wszystkim psychologowie socjoterapeuci), a zajęcia prowadzone są w poradniach psychologiczno – pedagogicznych i profilaktycznych, klubach, świetlicach socjoterapeutycznych.

- **PROFILAKTYKA TRZECIORZĘDOWA** – adresowana do grupy wysokiego ryzyka. Ma na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwianie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie. Głównie jest to leczenie, rehabilitacja i resocjalizacja. W profilaktyce trzeciorzędowej realizatorami programów są lekarze specjaliści, psychologowie, psychoterapeuci, pracownicy socjalni, rehabilitanci itp. Terenem działań są specjalistyczne poradnie, szpitale, zakłady karne, placówki wychowawcze i resocjalizacyjne.

Szkolny program Profilaktyki jest zgodny z Programem Wychowawczym Szkoły.

Program opracowany został przez powołaną komisję, która uaktualniła go korzystając z odpowiedniej literatury, ustaw, rozporządzeń oraz programów profilaktycznych powstających w województwie opolskim i innych województwach np. Wojewódzki Program Pomocy i Integracji Społecznej na lata 2010 - 2015, Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2010 – 2015, Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Województwa Opolskiego na lata 2010 – 2015, Wojewódzki Program Pomocy i Integracji na lata 2010-2015, Krajowy Program Ograniczenia Przystępczości i Aspołecznych Zachowań, Krajowy Program Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2013-2016, Rządowy Program „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” na lata 2014-2016. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015, Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce.

Program profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz do potrzeb danego środowiska obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

1. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU PROFILAKTYKI NA LATA 2015/2016-2019/2020

Szkoła konstruując program profilaktyczny ma na celu dobro ucznia. Rozporządzenia i ustawy regulują zakres działań i obowiązki szkoły w tym zakresie.

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485 z późn. zmianami).
- Ustawa z dnia 4 stycznia 2013 roku o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2013 r. poz. 1563).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).
- Rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2002r. wprowadza zapis o obowiązku uchwalenia przez Radę Pedagogiczną programu profilaktyki spójnego z programem wychowawczym szkoły, zaopiniowanego przez rodziców i Samorząd Uczniowski.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 298).
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r. ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zmianami).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 149 z późn. zmianami).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483).
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o Systemie Oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256. poz. 2572, z późn. zm w tym z 11 kwietnia 2007 r.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013r. nr 0, poz. 532).
- Ustawa z dnia 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. z 1997r. nr 28,poz.153, z późniejszymi zmianami).

- Ustawa z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. 2003 nr 45 poz. 391).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2003r. nr 24, poz. 198).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U.Nr 51, poz. 458 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. 2002 nr 101 poz. 926).
- Rozporządzenie MEN zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 22 lipca 2011r. (Dz. U. z 2011r. nr 161, poz.968).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 14 marca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola i publicznych szkół (Dz. U. z 2007r. nr 35, poz. 222).
- Rozporządzenie MEN z dnia 10 maja 2013r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2013r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. z 2014r. poz. 803).
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.) – art. 157; art. 216; art. 217.
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 ze zm.) – art. 60 § 1; art. 304 § 2.
- Ustawa z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2002r. Nr 11, poz. 109).
- Ustawa z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 1004).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 stycznia 2015 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania do publicznych przedszkoli, szkół i placówek osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także organizacji dodatkowej nauki języka polskiego, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia (Dz.U. 2015 poz. 31).

2. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem programu jest przeciwdziałanie zagrożeniom pojawiającym się w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, współpraca ze środowiskiem lokalnym, z nauczycielami, z rodzicami i opiekunami prawnymi uczniów. Program wprowadza konkretne działania o charakterze profilaktyczno – wychowawczym oraz zwiększa świadomość uczniów i odpowiedzialność za swoje czyny. Program wyposaża młodzież, rodziców, nauczycieli w wiedzę na temat uzależnień i możliwości uzyskania pomocy w tym zakresie, zapobiega potencjalnym źródłom przemocy wśród dzieci i młodzieży, propaguje kulturę słowa oraz opiekę nad uczniami z rodzin dysfunkcyjnych. Celem Programu Profilaktycznego jest również promowanie zdrowego stylu życia przez właściwą organizację czasu wolnego, szukanie rozwiązań w trudnych sytuacjach, wyrażanie asertywnej postawy. W ramach programu możliwa jest także współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę, organizacjami i stowarzyszeniami.

Jednym z głównych celów jest zmniejszenie liczby młodzieży eksperymentującej z alkoholem, papierosami i innymi substancjami niebezpiecznymi. Program koncentruje się również na przeciwdziałaniu agresji, przemocy i cyberprzemocy. Nowym zagadnieniem jest przeciwdziałanie dyskryminacji obcokrajowców, cudzoziemców i uchodźców. Wskazana jest pomoc w zintegrowaniu ze społecznością szkolną oraz wdrażanie idei tolerancji różnorodności.

3. POTRZEBY ROZWOJOWE MŁODZIEŻY

Grupą docelową jest młodzież z Zespołu Szkół w Głogówku, rodzice oraz opiekunowie prawni uczniów. Szkoła stanowi jednolitą komórkę, w której współpracują ze sobą nauczyciele, rodzice oraz młodzież. Szkoła jest zatem miejscem realizacji działań profilaktycznych. Jak podaje literatura (red. G. Świątkiewicz, *Profilaktyka w środowisku lokalnym*, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania narkomanii, s.49) wiek 12 – 16 lat to wczesna i środkowa faza okresu dojrzewania, którą często określa się jako **wiek ryzyka**. W tym okresie znacząca liczba młodzieży podejmuje choć jedno z poważniejszych zachowań problemowych (palenie tytoniu, picie alkoholu, zażywanie narkotyków, akty agresji skierowane na przedmioty lub osoby). Wiek inicjacji dla każdego zachowania ryzykownego jest inny. Najwcześniej pojawia się palenie tytoniu, potem kontakt z alkoholem, trochę później kontakt z narkotykami. Młodsze dzieci mają negatywny stosunek do wszelkich używek, później następuje wzrost pozytywnych oczekiwań co do ich działania.

Z wyżej omówionych względów dzieci i młodzież szkolna są przedmiotem szczególnego zainteresowania profilaktyków, a szkoła głównym terenem pierwszorzędowych oddziaływań profilaktycznych. Wybór szkoły jako miejsca realizacji wczesnych programów profilaktycznych ma również inne ważne uzasadnienia:

- Szkoła jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego. Jest też miejscem działalności zadaniowej uczniów (ujawnia lub wyzwala trudności);
- Szkoła jest miejscem konfrontacji autorytetów; wypełnia znaczną część aktywnego życia młodzieży;
- Z perspektywy rodziców, szkoła jest terenem weryfikacji oczekiwań związanych z własnym dzieckiem.³

Wychowanie (wg. K. Kotłowskiego) należy do jednego z najbardziej złożonych działań człowieka, jakim jest jego oddziaływanie na drugą ludzką świadomość w celach wychowawczych. Tylko takie działanie, które ma na celu rozwój osobowości dziecka przez włączenie go w służbę uznawanych przez społeczeństwo wartości, można nazwać działalnością wychowawczą.⁴

³ Gaś Z. B., *Profilaktyka w szkole*, [w] *Zapobieganie uzależnieniom uczniów CMPP-P*, Warszawa 1997r, s.54.

⁴ Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 1998, s. 52

4. DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Przy tworzeniu szkolnego programu profilaktyki uwzględnione zostały dotychczasowe działania podejmowane przez szkołę, spostrzeżenia pedagoga, rozmowy wychowawców z nauczycielami, dyrekcją i rodzicami, obserwacje zachowań uczniów. W wyniku ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w czerwcu 2014r. w Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół w Głogówku przez zespół wizytatorów do spraw ewaluacji Kuratorium Oświaty w Opolu uwzględniając wiele obszarów funkcjonowania szkoły wyodrębniono następujące diagnozy obszarów funkcjonowania młodzieży:

WYNIKI EWALUACJI W KLASIE 1 I 2 LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACYM (rok szkolny 2014/2015):

1. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem, czy też nie?

– Na lekcjach czuję się bezpiecznie.	96,9% Zdecydowanie tak 3,1% Raczej tak 0% Raczej nie 0% Zdecydowanie nie
- Na przerwach czuje się bezpiecznie.	84,4% Zdecydowanie tak 15,6% Raczej tak 0% Raczej nie 0% Zdecydowanie nie
- Na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych czuję się bezpiecznie.	43,8% Zdecydowanie tak 18,7% Raczej tak 37,5% Nigdy nie bywam na terenie szkoły po lekcjach

2. Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

- Umyślnie zniszczono rzecz należącą do ciebie?	100% Ani razu 0% Raz 0% Dwa do trzech razy 0% Cztery razy lub więcej
- Ukradziono ci jakiś przedmiot lub pieniądze?	96,9% Ani razu 3,1 Raz 0% Dwa do trzech razy 0% Cztery razy lub więcej

- Inni uczniowie zmuszali cię do kupowania czegoś za twoje własne pieniądze lub oddawania im twoich rzeczy?

100% Ani razu
0% Raz
0% Dwa do trzech razy
0% Cztery razy lub więcej

- Inni uczniowie obrażali cię, używali wobec ciebie nieprzyjemnych przezwisk?

84,4% Ani razu
6,3% Raz
6,3% Dwa do trzech razy
3% Cztery razy lub więcej

- Inni uczniowie zachowywali się wobec ciebie w sposób, który odbierałeś jako nieprzyjemny?

84,3% Ani razu
6,3% Dwa razy
9,4% Dwa do trzech razy
0% Cztery razy lub więcej

- Inni uczniowie celowo wykluczali cię z grupy/nie zadawali się z tobą?

90,6% Ani razu
6,3% Raz
3,1% Dwa - trzy razy
0% Cztery razy lub więcej

- Zostałeś/eś pobita/y?

100% Ani razu
0% Raz
0% Dwa do trzech razy
0% Cztery razy lub więcej

- Uczestniczyłeś/a w bójce z innymi uczniami, w której używano niebezpiecznych narzędzi?

100% Ani razu
0% Raz
0% Dwa do trzech razy
0% Cztery razy lub więcej

Na potrzeby aktualizacji Programu Profilaktycznego Szkoły na lata 2015-2020 komisja powołana przez dyrektora szkoły przeprowadziła poniższą dodatkową ankietę w klasach 2 i 3 Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół w Głogówku (rok szkolny 2015/2016).

Liczba ankietowanych = 53 osoby.

WYNIKI EWALUACJI W KLASIE 2 I 3 LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACYM

(rok szkolny 2014/2015):

- Czy palisz papierosy lub e/papierosy?	35,8 % Tak 64,2% Nie
- Kiedy ostatni raz piłeś/aś alkohol?	7,7 % Nie zdarzyło się 3,8% Dawniej niż rok temu 1,9% Przed pół rokiem 9,4% Przed miesiącem 18,7% W ciągu ostatniego miesiąca 58,5% W ciągu ostatniego tygodnia
- Kiedy ostatnio paliłeś/aś marihuanę/ haszysz lub brałeś/aś inne narkotyki?	73,8% Nie zdarzyło się 5,6% Dawniej niż rok temu 5,6% Przed pół rokiem 3,8% Przed miesiącem 5,6% W ciągu ostatniego miesiąca 5,6% W ciągu ostatniego tygodnia
- Kiedy ostatnio zażywałeś/aś dopalacze?	98,1% Nie zdarzyło się 1,9% Dawniej niż rok temu 0% Przed pół rokiem 0% Przed miesiącem 0% W ciągu ostatniego miesiąca 0% W ciągu ostatniego tygodnia
- Czy w ciągu ostatniego roku ktoś wysyłał ci obraźliwe sms-y lub maile?	22,6% Tak 77,4% Nie
- Czy w ciągu ostatniego roku ktoś upubliczniał zdjęcia lub filmiki w Internecie oraz na portalach społecznościowych bez twojej zgody?	26,4% Tak 73,6% Nie

- Czy zdarza ci się wagarować?	79,2% Tak 20,8% Nie
- Czy spędzasz większość swojego czasu wolnego korzystając z Internetu?	54,7% Tak 45,3% Nie
- Czy mieszkasz z obojgiem rodziców?	84,9% Tak 15,1% Nie

Na potrzeby wprowadzenia zmian w Programie Profilaktycznym na lata 2015/2016-2019/2020 komisja zastosowała narzędzia badawcze, którymi posługiwał się zespół wizytatorów do spraw ewaluacji Kuratorium Oświaty w Opolu. Komisja uwzględniła jednocześnie w ankiecie zestaw pytań dodatkowych, które zastosowano w Programie Profilaktycznym na lata 2010-2015.

Poniższe ankiety przeprowadzono w klasach 2 i 4 Technikum oraz 2 i 3 Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

Liczba ankietowanych uczniów w Technikum w Zespole Szkół w Głogówku = 37 osób.

WYNIKI EWALUACJI W TECHNIKUM :

1. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem, czy też nie?

- Na lekcjach czuję się bezpiecznie.	37,9% Zdecydowanie tak 45,9% Raczej tak 5,4% Raczej nie 10,8% Zdecydowanie nie
- Na przerwach czuję się bezpiecznie	45,9% Zdecydowanie tak 40,5% Raczej tak 5,4% Raczej nie 8,2% Zdecydowanie nie
- Na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych czuje się bezpiecznie	43,3 %Zdecydowanie tak 24,3%Raczej tak 32,4%Nigdy nie bywam na terenie szkoły po lekcjach

2. Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

- Umyślnie zniszczono rzecz należącą do ciebie?	83,8% Ani razu 5,4% Raz 2,7% Dwa do trzech razy 8,1% Cztery razy lub więcej
- Ukradziono ci jakiś przedmiot lub pieniądze?	89,2% Ani razu 8,1% Raz 0% Dwa do trzech razy 2,7% Cztery razy lub więcej
- Inni uczniowie zmuszali cię do kupowania czegoś za twoje własne pieniądze lub oddawania im twoich rzeczy?	89,2% Ani razu 2,7% Raz 2,7% Dwa do trzech razy 5,4% Cztery razy lub więcej
- Inni uczniowie obrażali cię, używali wobec ciebie nieprzyjemnych przezwisk?	54,1% Ani razu 13,5% Raz 2,7% Dwa do trzech razy 29,7% Cztery razy lub więcej
- Inni uczniowie zachowywali się wobec ciebie w sposób, który odbierałeś jako nieprzyjemny?	62,2% Ani razu 16,2% Raz 5,4% Dwa do trzech razy 16,2% Cztery razy lub więcej
- Inni uczniowie celowo wykluczali cię z grupy/nie zadawali się z tobą?	94,6% Ani razu 5,4% Raz 0% Dwa do trzech razy 0% Cztery razy lub więcej
- Zostałeś/eś pobita/y?	89,2% Ani razu 2,7% Raz 2,7% Dwa do trzech razy 5,4% Cztery razy lub więcej

- Uczestniczyłeś/a w bójce z innymi uczniami, w której używano niebezpiecznych narzędzi?	83,8% Ani razu 5,4% Raz 2,7% Dwa do trzech razy 8,1% Cztery razy lub więcej
- Czy palisz papierosy lub e/papierosy?	40,5% Tak 59,5% Nie
- Kiedy ostatni raz piłeś/aś alkohol?	0% Nie zdarzyło się 8,1% Dawniej niż rok temu 10,8% Przed pół rokiem 2,7% Przed miesiącem 10,8% W ciągu ostatniego miesiąca 67,6% W ciągu ostatniego tygodnia
- Kiedy ostatnio paliłeś/aś marihuanę/ haszysz lub brałeś/aś inne narkotyki?	64,9% Nie zdarzyło się 5,4% Dawniej niż rok temu 5,4% Przed pół rokiem 2,7% Przed miesiącem 10,8% W ciągu ostatniego miesiąca 10,8% W ciągu ostatniego tygodnia
- Kiedy ostatnio zażywałeś/aś dopalacze?	86,5% Nie zdarzyło się 2,7% Dawniej niż rok temu 0% Przed pół rokiem 2,7% Przed miesiącem 0% W ciągu ostatniego miesiąca 8,1% W ciągu ostatniego tygodnia
- Czy w ciągu ostatniego roku ktoś wysyłał ci obraźliwe sms-y lub maile?	10,8% Tak 89,2% Nie
- Czy w ciągu ostatniego roku ktoś upubliczniał zdjęcia lub filmiki w Internecie oraz na portalach społecznościowych bez twojej zgody?	13,5% Tak 86,5% Nie

- Czy zdarza ci się wagarować?	64,9% Tak 35,1% Nie
- Czy spędzasz większość swojego czasu wolnego korzystając z Internetu?	51,4% Tak 48,6% Nie
- Czy mieszkasz z obojgiem rodziców?	83,8% Tak 16,2% Nie

Liczba ankietowanych w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zespole Szkół w Głogówku = 51 osób.

WYNIKI EWALUACJI W ZASADNICZEJ SZKOLE ZAWODOWEJ:

1. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami, czy też nie?

- Na lekcjach czuję się bezpiecznie.	31,4% Zdecydowanie tak 63,9% Raczej tak 1,6% Raczej nie 3,1% Zdecydowanie nie
- Na przerwach czuję się bezpiecznie.	29,9% Zdecydowanie tak 67% Raczej tak 1,6% Raczej nie 1,6% Zdecydowanie nie
- Na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych czuje się bezpiecznie.	29,9% Zdecydowanie tak 46,6% Raczej tak 23,5% Nigdy nie bywam na terenie szkoły po lekcjach

2. Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

- Umyślnie zniszczono rzecz należącą do ciebie?	83,2% Ani razu 16,8% Raz 0% Dwa do trzech razy 0% Cztery razy lub więcej
- Ukradziono ci jakiś przedmiot lub pieniądze?	86,3% Ani razu 10,5% Raz 3,1% Dwa do trzech razy 0% Cztery razy lub więcej
- Inni uczniowie zmuszali cię do kupowania czegoś	

za swoje własne pieniądze lub oddawania im twoich rzeczy?	93,2% Ani razu 6,8% Raz 0% Dwa do trzech razy 0% Cztery razy lub więcej
- Inni uczniowie obrażali cię, używali wobec ciebie nieprzyjemnych przezwisk?	87,5% Ani razu 6,3% Raz 4,7% Dwa do trzech razy 1,5% Cztery razy lub więcej
- Inni uczniowie zachowywali się wobec ciebie w sposób, który odbierałeś jako nieprzyjemny?	78,5% Ani razu 12,6% Raz 7,3% Dwa do trzech razy 1,6% Cztery razy lub więcej
- Inni uczniowie celowo wykluczali cię z grupy/nie zadawali się z tobą?	96,8% Ani razu 1,6% Raz 1,6% Dwa do trzech razy 0% Cztery razy lub więcej
- Zostałeś/eś pobita/y?	95,2% Ani razu 1,6% Raz 1,6% Dwa do trzech razy 1,6% Cztery razy lub więcej
- Uczestniżyłeś/a w bójce z innymi uczniami, w której używano niebezpiecznych narzędzi?	95,3% Ani razu 1,6% Raz 3,1% Dwa do trzech razy 0% Cztery razy lub więcej
- Czy palisz papierosy lub e/papierosy?	40,3% Tak 59,7% Nie
- Kiedy ostatni raz piłeś/aś alkohol?	5,8% Nie zdarzyło się 13,2% Dawniej niż rok temu 7,3% Przed pół rokiem 8,4% Przed miesiącem 17,8% W ciągu ostatniego miesiąca 47,5% W ciągu ostatniego tygodnia

- Kiedy ostatnio paliłeś/aś marihuanę/ haszysz lub brałeś/aś inne narkotyki?	80,1%	Nie zdarzyło się
	2,6%	Dawniej niż rok temu
	0%	Przed pół rokiem
	8,4%	Przed miesiącem
	1,6%	W ciągu ostatniego miesiąca
	7,3%	W ciągu ostatniego tygodnia
- Kiedy ostatnio zażywałeś/aś dopalacze?	91%	Nie zdarzyło się
	1,6%	Dawniej niż rok temu
	1,6%	Przed pół rokiem
	4,2%	Przed miesiącem
	0%	W ciągu ostatniego miesiąca
	1,6%	W ciągu ostatniego tygodnia
- Czy w ciągu ostatniego roku ktoś wysyłał ci obraźliwe sms-y lub maile?	13,1%	Tak
	86,9%	Nie
- Czy w ciągu ostatniego roku ktoś upubliczniał zdjęcia lub filmiki w Internecie oraz na portalach społecznościowych bez twojej zgody?	10%	Tak
	90%	Nie
- Czy zdarza ci się wagarować?	51,3%	Tak
	48,7%	Nie
- Czy spędzasz większość swojego czasu wolnego korzystając z Internetu?	36,7%	Tak
	63,3%	Nie
- Czy mieszkasz z obojgiem rodziców?	85,9%	Tak
	14,1%	Nie

W WYNIKU BADAŃ ANKIETOWYCH W ZESPOLE SZKÓŁ W GŁOGÓWKU W LATACH 2014-2015 WYODREBNIONO NASTĘPUJĄCE OBSZARY ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH:

- I) WAGARY, NISKA FREKWENCJA UCZNIÓW W SZKOLE
- II) PALENIE PAPIEROSÓW, ZAŻYWANIE ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH (W TYM DOPALACZY) I SPOŻYWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH
- III) AGRESJA SŁOWNA I FIZYCZNA
- IV) ZBYT DŁUGIE PRZEBYWANIE PRZY KOMPUTERZE
- V) MOBBING, BULLYING i STALKING

W SZKOLE WYTYCZONO NASTĘPUJĄCE OBSZARY ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH:

I AGRESJA (przemoc słowna, fizyczna, ubogie i wulgarne słownictwo)

II UŻYWKI (alkohol, narkotyki, papierosy) i dopalacze.

III GRUPA I RODZINA (niewystarczająca komunikatywność w rodzinie, postawa materialistyczna, niska samoocena, asertywność).

IV PRZECIWDZIAŁANIE DYSKRYMINACJI (obcokrajowców, cudzoziemców, uchodźców, dyskryminację ze względu na płeć, wiek, pochodzenie narodowe i etniczne, niepełnosprawność oraz orientację seksualną).

V ZAGOSPODAROWANIE CZASU WOLNEGO (koła zainteresowań, czytelnictwo, wypoczynek, sport, wycieczki szkolne)

VI PROMOCJA ZDROWIA (zdrowie psychiczne, problem AIDS, zdrowe odżywianie, szczepienia ochronne)

VII ROZWÓJ MEDIÓW (cyberprzemoc, Internet, racjonalne korzystanie z mediów)

VIII PORADNICTWO ZAWODOWE

IX MOBBING, BULLYING I STALKING

X BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE I POZA NIA

XI EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

WNIOSKI I REKOMENDACJE

W wyniku przeprowadzonych ankiet stwierdzono, że młodzież Liceum ogólnokształcącego w zdecydowanej większości (96,9%) na lekcjach czuje się bezpiecznie. W technikum sytuacja wygląda podobnie (37,9% - zdecydowanie czuje się bezpiecznie, 45,9% raczej czuje się bezpiecznie), w Zasadniczej Szkole Zawodowej uczniowie czują się bezpiecznie (31,4% zdecydowanie czuje się bezpiecznie, 63,9% raczej czuje się bezpiecznie). Wynika z tego, że nauczyciele prawidłowo sprawują opiekę nad młodzieżą, zaleca się kontynuowanie dotychczas stosowanych przez nich metod wychowawczych.

W wyniku przeprowadzonych ankiet stwierdzono również, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją wśród młodzieży, 40%-65% uczniów spożyło alkohol w ciągu ostatniego tygodnia. Na przestrzeni lat wskaźnik spożywania przez uczniów alkoholu w ostatnim tygodniu znacznie wzrósł. Wskazane jest wzmocnienie edukacji rodziców i uczniów w zakresie nadużywania alkoholu.

Problem zażywania dopalaczy i narkotyków nie jest rozpowszechniony na dużą skalę.

Zwiększył się odsetek osób mieszkających z obojgiem rodziców (w poprzednich latach wynosił 79,9%, w roku 2015 wyniósł ponad 83,8%).

Kolejnym ważnym aspektem jest ilość czasu wolnego spędzanego w Internecie. Ponad połowa uczniów Liceum Ogólnokształcącego (54,7%) i Technikum (51,4%) spędza swój wolny czas w Internecie. Rekomenduje się wskazanie uczniom innych form aktywności np. wycieczki szkolne, spływy kajakowe.

Ostatnim aspektem, na który warto zwrócić uwagę są wagary. Ponad 79% uczniom Liceum Ogólnokształcącego zdarza się wagarować, Technikum 64,9%. Najniższy wskaźnik zanotowano z Zasadniczej Szkole Zawodowej, wyniósł 51,3%. Aby ograniczyć zjawisko wagarowania młodzieży, zaleca się wyciąganie wobec nich konsekwencji oraz ponoszenia odpowiedzialności za swoje postępowanie. Rekomenduje się wzmocnienie więzi ucznia ze szkołą poprzez pozytywne uspołecznianie w gronie rówieśniczym, nawiązywanie pozytywnych relacji z nauczycielami oraz przejrzyste i konsekwentnie egzekwowane zasad panujących w szkole np. przestrzeganie Statutu Szkoły. Ważne jest również nawiązanie pozytywnej relacji z rodzicami ucznia wagarującego.

5. PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ

Potencjalnymi realizatorami strategii są:

- a) Służba zdrowia
- b) Policja
- c) Placówki oświatowe
- d) Organizacje pozarządowe
- e) Placówki pomocy społecznej
- f) Placówki penitencjarne
- g) Osoby fizyczne
- h) Organizacje wyznaniowe
- i) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
- j) Opolski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców
- k) Inne

Program profilaktyczny adresowany jest do:

- a) Młodzieży ze szkół średnich (licealnych, technikum, szkół zawodowych, słuchacze szkoły dla dorosłych)
- b) Rodziców
- c) Nauczycieli

**Program Profilaktyczny Zespołu Szkół w Głogówku
będzie realizowany w latach 2015/2016r – 2019/2020r.**

6. KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

BLOK TEMATYCZNY	SPOSÓB REALIZACJI
<p>6.1.</p> <p>I AGRESJA (przemoc słowna, fizyczna, ubogie i wulgarne słownictwo).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków nauki w czasie lekcji i przerw - systematyczne sprawdzanie obecności uczniów na lekcjach, identyfikacja obcych osób wchodzących na teren szkoły, dyżury nauczycieli na korytarzach szkoły podczas przerw, monitoring w szkole, patrol policji w pobliżu szkoły. ➤ Organizowanie szkoleń dla nauczycieli na temat agresji i przemocy w szkole. ➤ Edukacja rodziców. ➤ Redukowanie w szkole wszelkich form agresji-„Procedury Postępowania w sytuacjach kryzysowych w Zespole Szkół w Głogówku”. ➤ Spotkania Zespołów Wychowawczych (w razie potrzeb). ➤ Stałe uatrakcyjnianie miejsca przerw (boiska szkolne, plac przed szkołą, park szkolny). ➤ Upublicznienie telefonu kontaktowego w sprawach agresji i przemocy na stronie internetowej szkoły. ➤ Organizowanie spotkań uczniowie – nauczyciele – rodzice. ➤ Uważliwianie młodych ludzi na zachowania niekulturalne poprzez uczenie empatii i podawanie przykładów zachowań godnych naśladowania. ➤ Nagradzanie dobrych zachowań, karanie zachowań niepożądanych. ➤ Zajęcia w klasach na temat agresji i przemocy, konkursy, imprezy organizowane przez Samorząd Uczniowski np. Międzyklasowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Dyrektora Szkoły, Mikołajki. ➤ Udział w konkursach, zawodach sportowych. Powierzenie uczniom agresywnym zadań do wykonania, aby czuli się potrzebni, angażowanie w życie szkoły. ➤ Stała współpraca nauczycieli z personelem administracji i obsługi szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów. ➤ Wykorzystanie różnych publikacji do pracy z uczniami. ➤ Regularne reagowanie na wulgarne słownictwo i kulturę wypowiedzi uczniów. ➤ Indywidualne rozmowy z rodzicami mające na celu uświadomienie konieczności dozoru nad młodzieżą. ➤ Organizowanie zajęć pozalekcyjnych. ➤ Zorganizować zajęcia dla uczniów z udziałem funkcjonariusza policji na temat agresji i przemocy oraz odpowiedzialności prawnej za swoje czyny. ➤ Współpraca ze specjalistą ds. nieletnich i patologii
<p>6.2.</p> <p>II UŻYWKI (alkohol, narkotyki, papierosy) i dopalacze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szkolenie dla rodziców dotyczące problemu narkomanii. ➤ Uświadamianie skutków narkomanii – warsztaty dla uczniów, ➤ Plakaty i gazetki dotyczące szkodliwości palenia tytoniu, w ramach Koła Dziennikarskiego publikowanie artykułów

	<p>w gazetce szkolnej na temat profilaktyki.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spektakl profilaktyczny wg ofert. ➤ Poruszanie problematyki uzależnień na godzinach wychowawczych i innych przedmiotach np. języki obce, edukacja dla bezpieczeństwa (dopalacze, alkohol, narkotyki, papierosy). ➤ Korzystanie z dostępnych publikacji o tej tematyce. ➤ Stała współpraca z rodzicami i przekazywanie wiedzy na temat nałogów wśród młodzieży. ➤ Spotkanie z przedstawicielami instytucji np. Ośrodek Interwencji Kryzysowej. ➤ Kontrola uczniów przez nauczycieli dyżurujących – palenie tytoniu w toaletach i w obrębie szkoły. ➤ Projekcja filmów edukacyjnych m.in. na temat dopalaczy, nadużywania alkoholu. ➤ Współpraca z ekspertem wojewódzkim ds. informacji o narkotykach i narkomanii ➤ Współpraca z Wydziałem do walki z przestępczością narkotykową KWP w Opolu
<p>6.3.</p> <p>III GRUPA I RODZINA (niewystarczająca komunikatywność w rodzinie, postawa materialistyczna, niska samoocena, asertywność).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie w szkole imprez okolicznościowych, akademii, „happeningów”, zawodów sportowych dla całej społeczności uczniowskiej w celu integracji ze szkołą. ➤ Włączenie Samorządu Uczniowskiego do konkretnych działań profilaktycznych umożliwiających uczniom wykazanie się własnymi pomysłami i inicjatywami. ➤ Współpraca z pedagogiem szkolnym na temat komunikatywności w rodzinie i asertywności- np. pogadanka, warsztaty. ➤ Uczestnictwo w lokalnych uroczystościach patriotycznych i okolicznościowych związanych z tradycjami kulturowymi. ➤ Oprawa artystyczna wybranych uroczystości (obecność szkolnego sztandaru). ➤ Systematyczna kontrola frekwencji na lekcjach, kontakty z rodzicami we wszystkich przypadkach dłuższej nieobecności ucznia (telefoniczne, pisemne lub poprzez e-szkolę). ➤ Wyróżnianie uczniów na koniec roku szkolnego - za wzorową frekwencję, za aktywne włączanie się w redagowanie szkolnej gazety oraz za wysoki wskaźnik czytelnictwa. ➤ Wyróżnianie uczniów z wysoką frekwencją na apelach szkolnych, zebraniach z rodzicami lub w szkolnej gazecie. ➤ Uczulanie rodziców „na wywiadówkach” na konieczność wdrażania młodzieży do obowiązków domowych w celu wyrobienia pracowitości, obowiązkowości i sumienności. ➤ Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej w przypadkach trudności z nauką. ➤ Promowanie zasady równego traktowania oraz podejmowanie działań służących przestrzeganiu tej zasady. ➤ Prowadzenie kampanii informacyjnych. ➤ Zorganizowanie w miarę potrzeb zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. ➤ Kształtowanie wrażliwości młodzieży na drugiego człowieka – otaczanie opieką osób słabszych psychicznie i fi-

	<p>zycznie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wdrażanie idei wolontariatu w szkole. ➤ Oferowanie pomocy uczniom pochodzącym z rodzin ubogich. ➤ Podejmowanie przez poszczególnych nauczycieli działań mających na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. ➤ Nauczanie uczniów z niepełnosprawnościami, w tym uczniów z umysłowym upośledzeniem w stopniu lekkim - dostosowanie do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się. ➤ Prowadzenie zajęć przez pedagoga szkolnego na temat Zdolności uczniów i na temat Myślenia twórczego.
<p>6.4.</p> <p>IV PRZECIWDZIAŁANIE DYSKRYMINACJI (obcokrajowców, cudzoziemców, uchodźców, dyskryminację ze względu na płeć, wiek, pochodzenie narodowe i etniczne, niepełnosprawność oraz orientację seksualną).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pomoc w zintegrowaniu ze społecznością szkolną. ➤ Zorganizowanie w miarę możliwości zajęć na temat regionu, z którego pochodzi cudzoziemiec. ➤ Przeprowadzenie lekcji na temat tradycji kulturowej regionu opolskiego. ➤ Organizowanie Dnia Kultur i Tradycji z uwzględnieniem regionu, z którego pochodzi cudzoziemiec. ➤ Prowadzenie lekcji na temat różnych religii i wyznań – tolerancja różnorodności. ➤ Promowanie zasady równego traktowania.
<p>6.5.</p> <p>V ZAGOSPODAROWANIE CZASU WOLNEGO (koła zainteresowań, czytelnictwo, wypoczynek, sport, wycieczki szkolne).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie konkursów np. fotograficzny, . ➤ Szeroka oferta kół zainteresowań w zależności od potrzeb młodzieży. ➤ Proponowanie aktywnych form wypoczynku zorganizowanego – rajdy, wycieczki, spływy kajakowe. ➤ Organizowanie jedno- i kilkudniowych wycieczek szkolnych – w miarę możliwości finansowych rodziców. ➤ Organizowanie imprez okolicznościowych z okazji Dnia Chłopca, Dnia Kobiet, Dnia Dziecka. ➤ Organizowanie wystaw tematycznych w szkolnej bibliotece. ➤ Włączanie rodziców w organizację czasu wolnego uczniów oraz działania związane z życiem klasy i szkoły.
<p>6.6.</p> <p>VI PROMOCJA ZDROWIA (zdrowie psychiczne, problem AIDS, zdrowe odżywianie, szczepienia ochronne)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Projekcja filmów na temat zdrowego stylu życia (na godzinach wychowawczych, wybranych zajęciach przedmiotowych, na lekcjach WDŻ). ➤ Wdrażanie na lekcjach biologii programów prozdrowotnych. ➤ Spotkanie z lekarzem (lub inną przygotowaną w tym celu osobą) na temat różnych metod antykoncepcji. ➤ Spotkanie z psychologiem i pedagogiem na temat uzgodniony z młodzieżą z zakresu zdrowia psychicznego. ➤ Indywidualne kontakty uczniów i wychowawców z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwijanie tężyzny fizycznej na lekcjach wychowania fizycznego i zawodach sportowych. ➤ Spotkanie ze specjalistą z danej dziedziny na temat np. zdrowego odżywiania. ➤ Zorganizowanie różnych konkursów prozdrowotnych np. promujących zdrowy styl życia.
<p>6.7.</p> <p>VII ROZWÓJ MEDIÓW (cyberprzemoc, Internet, racjonalne korzystanie z mediów)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Omawianie zasad prawidłowego korzystania z mediów. ➤ Cyberprzemoc – sposoby pomocy ofiarom, sprawcom i świadkom. ➤ Publikacja stron internetowych zajmujących się likwidacją cyberprzemocy np. www.helpline.org.pl. ➤ Kontakt z policją w uzasadnionych przypadkach. ➤ Spotkania młodzieży z przedstawicielami określonych mediów. ➤ Racjonalne korzystanie z mediów – kontrola rodzicielska w domu, kontrola nauczyciela informatyki w trakcie zajęć komputerowych. ➤ Wypracowanie reguł bezpiecznego i kulturalnego korzystania z sieci oraz zasad reagowania w sytuacjach cyberprzemocy (lekcje informatyki).
<p>6.8.</p> <p>VIII PORANICTWO ZAWODOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wskazanie uczniom instytucji zajmujących się poradnictwem zawodowym np. na stronie internetowej szkoły. ➤ Prowadzenie zajęć przez nauczycieli uczących danych przedmiotów (korzystanie z komputerów w celu planowania kariery zawodowej, planowanie rozwoju w zakresie technologii informacyjno – komunikacyjnej). ➤ Organizowanie prezentacji zawodów podczas Dni Otwartych w Zespole Szkół w Głogówku (rozdawanie ulotek informacyjnych, tworzenie stoisk informacyjnych), organizowanie spotkań z pracodawcami współpracującymi ze szkołą. ➤ Organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół wyższych. ➤ Realizacja programów wspierających kształcenie zawodowe.
<p>6.9.</p> <p>IX BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE I POZA NIĄ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Monitoring szkoły. ➤ Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę (tworzenie zespołów interdyscyplinarnych na terenie szkoły). ➤ Współpraca z jednostkami ratownictwa np. Państwowa Straż Pożarna w Prudniku, ratownictwo medyczne, Państwowa Inspekcja Ruchu Drogowego, policja, jednostki wojska Polskiego – X Brygada Logistyczna w Opolu. ➤ Reagowanie na sytuacje niebezpieczne na terenie szkoły. ➤ Szkolenia dla uczniów w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach zajęć z edukacji dla bezpieczeństwa.
<p>6.10.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uświadamianie uczniów na lekcjach o zagrożeniach

X MOBBING, BULLYING I STALKING	<p>wynikających ze stosowania mobbingu, bullyingu i stalkingu – roli ofiary, sprawcy i obserwatora.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przeprowadzanie scenek dramatycznych w celach edukacyjnych. ➤ Podkreślanie silnej pozycji nauczyciela w przeciwdziałaniu mobbingu – natychmiastowa reakcja na wszelkie przejawy mobbingu, bullyingu i stalkingu. ➤ Powiadomienie dyrektora szkoły o wszelkich przejawach mobbingu, bullyingu czy stalkingu. ➤ Prowadzenie aktywnych i jasno zdefiniowanych działań nauczyciela mających wpływ na atmosferę w klasie, co przyczynia się do prewencji bullyingu. ➤ Współpraca z rodzicami i policją.
6.11. X EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFI- LAKTYCZNEGO	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ankieta. ➤ Przedstawienie wniosków na Radzie Pedagogicznej. ➤ Opracowanie ewentualnego planu naprawczego funkcjonowania wskazanych obszarów szkoły

Kierunki działań profilaktycznych podlegają ewaluacji i mogą być na bieżąco modyfikowane.

Zadania ujęte w programie przeznaczone są dla każdego typu szkoły, jednak nauczyciel realizuje je uwzględniając indywidualne potrzeby danej grupy uczniów.

Program profilaktyczny będzie realizowany w latach 2015/2016-2019/2020 i będzie podlegał ewaluacji.

7. OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU PROFILAKTYKI

Obowiązki dyrektora szkoły:

1. Sprawuje nadzór nad spójnością programu profilaktycznego z programem wychowawczym szkoły.
2. Wspiera finansowo i organizacyjne działania profilaktyczne w swojej szkole.
3. Umacnia pozytywne relacje interpersonalne (uczeń – uczeń, nauczyciel – nauczyciel, dyrektor – nauczyciel, dyrektor – inni pracownicy szkoły itd.).
4. Wyróżnia regularnie doskonalących się nauczycieli.
5. Zachęca młodzież i ich rodziców do udziału w działaniach profilaktycznych, nagradza ich za szczególne osiągnięcia.
6. Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktycznego.

Obowiązki nauczycieli i pedagoga szkolnego:

1. Diagnozowanie problemów wychowawczych szkoły.
2. Koordynowanie przebiegu realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki na lata 2015/2016 – 2019/2020 i Programu Wychowawczego Szkoły.
3. Doskonalenie się zawodowo.
4. Współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę.
5. Praca indywidualna i grupowa z uczniami i rodzicami.
6. Rozpoznawanie potrzeb ekonomicznych uczniów.
7. Utrzymywanie pozytywnych relacji z rodzicami, pozyskiwanie ich do współpracy.
8. Promowanie zdrowego stylu życia.
9. Utrzymywanie osobowych relacji z uczniami.
10. Dostrzeganie indywidualności dziecka - indywidualizacja oddziaływań.
11. Współpracuje z gronem pedagogicznym oraz pozostałymi pracownikami szkoły.
12. Kreowanie pozytywnych postaw i wizerunku szkoły w środowisku lokalnym.

Obowiązki rodziców:

1. Dbanie o dobry kontakt i współpracę ze szkołą (nauczycielami, wychowawcą i innymi pracownikami szkoły).
2. Regularne kontaktowanie się z wychowawcą i nauczycielami w zakresie osiągnięć edukacyjnych dziecka i zachowania w szkole.
3. Zdobywanie wiedzy na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom (samokształcenie).
4. Stanowienie prawidłowego wzoru osobowego dla dziecka oraz dbanie o dobre relacje.
5. Kreowanie pozytywnych postaw i wizerunku szkoły w środowisku lokalnym.

Obowiązki pielęgniarki szkolnej:

1. Przeprowadzanie okresowych badań młodzieży.
2. Współpraca z nauczycielami, wychowawcami i dyrekcją szkoły.

8. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH

a) OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

ul. Batorego 8
48 – 250 Głogówek
tel. 077 438 00 44
e-mail: opsglogow@op.pl

b) PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM

ul. Batorego 8
tel. 77 437 37 85

c) PORADNIA LECZENIA UZALEŻNIEŃ I ZDROWIA PSYCHICZNEGO W OTMĘCIE

ul. Jagiellońska 29 (koło „Błaszaka”)
47 – 303 Krapkowice
tel. 77 46 82 944

d) OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

ul. Kościuszki 55A
48 – 200 Prudnik
77 436 47 00

e) PORADNIA PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA W PRUDNIKU

ul. Kościuszki 55,
48 – 200 Prudnik
tel. 77 436 38 62

f) PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W PRUDNIKU

ul. Klasztorna 4
48-200 Prudnik
Te. 774362074

**g) BEZPŁATNY NUMER TELEFONU ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
116 111 (PLUS GSM)**

h) CODZIENNIE OBOK NAS KTOŚ KRZYWDZI DZIECKO. REAGUJ NA PRZEMOC. MOŻESZ URATOWAĆ ŻYCIE DZIECKA

tel. 0 801 – 109 – 801

i) INFOLINIA ze strony www.helpline.org.pl (pomoc, gdy ktoś rozpowszechnia kompromitujące informacje na nasz temat w Internecie)

tel. 0 – 800 – 100 – 100

9. EWALUACJA PROGRAMU

Cel ewaluacji:

Podniesienie efektywności i jakości pracy szkoły.

Dostosowanie tematyki spotkań/działań/zajęć do potrzeb odbiorców.

Sprawdzenie funkcjonowania Szkolnego Programu Profilaktyki w praktyce. Ewentualna naprawa obszarów funkcjonowania szkoły. Eliminacja braków.

Program profilaktyczny będzie realizowany w latach 2015/2016-2019/2020 i będzie podlegał okresowej ewaluacji.

10. LITERATURA

1. Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole, [w] Zapobieganie uzależnieniom uczniów CMPP-P, Warszawa 1997r.\
1. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998.
2. <http://www.sejm.gov.pl>, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
3. <http://biurose.sejm.gov.pl>, Konwencja o Prawach Dziecka.
4. <http://www.prawo.vulcan.edu.pl>, Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.
5. <http://www.parpa.pl>, Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.
6. <http://samorzad.infor.pl>, USTAWA z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
7. Wojewódzki Program Pomocy i Integracji Społecznej na lata 2010 – 2015 (Opole),
8. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2010 – 2015 w Województwie Opolskim.
9. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Województwa Opolskiego na lata 2010 – 2015.
10. Krajowy Program Ograniczenia Przystępczości i Aspołecznych Zachowań.
11. Krajowy Program Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2013-2016.
12. Rządowy Program „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” na lata 2014-2016.
13. Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015.
14. Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce.
15. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
16. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
17. Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
19. <http://zsszydlowiec.pl>, Program Profilaktyki.

20. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 29 lipca 2005r. z późn. zmianami.
21. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Tekst uchwalony w dniu 2 kwietnia 1997 r. przez Zgromadzenie Narodowe).
22. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologicznej i pedagogicznej .
23. Ustawa z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. 2003 nr 45 poz. 391).